Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 14. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го СІЧНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JANUARY 18, 1980 No. 14. VOL. LXXXVII.

В ОЛБАНІ ВІДЗНАЧАТЬ 62-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Олбані, Н.Й. — Як і в минулих кількох роках, заходами Окружної Ради УККА в Олбані та при співучасті Екзекутиви УККА, тут відбудеться офіційне відзначення 62-ої річчя проголошення самостійности України з відповідною програмою у леґіслятурі Ню Йорку та в Велл Пляза для американської публіки.

Відзначення відбудеться у вівторок, 22-го січня ц.р., в год. 12:30 по полудні в Вел Пляза з програмою, яка включатиме виступи стейтових сенаторів Джозефа Бруно, спонзора цього відзначення, і Воррена Андерсона, як теж асамблеменів Майкела Гебляка та Моріса Гінчі.

Офіційним представником на відзначенні та головним промовцем від Екзекутиви УККА буде д-р Іван Флис, заступник президента УККА та головний предсідник УНСоюзу. П-ні Марія Душник, член Крайової Ради УККА та заступниця головного предсідника УНС, буде мастром церемонії під час програми.

У цій частині відзначення буде також мистецька програма під проводом Ярослава Кушніра, голови Окружної Ради УККА в Олбані, в якій виступлять хорові та танцювальні ансамблі.

В гог. 3-ій по полудні, під час засідання стейтового Сенату під проводом заступника губернатора Маріо Квомо, відбудеться урочисте відзначення 62-ої річниці Самостійности України, де відповідні промови виголосять стейтові сенатори Дж. Бруно і В. Андерсон та будуть відчитані спеціяльна резолюція стейтового Сенату та проклямація губернатора Кері з нагоди річниці Самостійности України.

Отець Теодор Гуманицький, парох української католицької церкви в Гудсоні, Н. Й. та о. Леонід Лімонченко з української православної церкви, під час обох частин програми, відмовлять молитви в намірені українського народу.

Після програми відбудеться прийняття для гостей в бюрах стейтового сенатора Бруна, яке приготовлять пані з Окружної Ради УККА.

Екзекутива УККА вислала спеціяльний обіжник до всіх Відділів УККА в стейті Ню Йорк, закликаючи їх вислати своїх представників на це відзначення, яке є репрезентативним святом всіх українців.

Святочна академія у Вотервліті

Заходом Окружного Комітету Відділів УККА, 27-го січня ц. р., у залі Українського Клюбу у Вотервліті, відбудеться Січнева Академія. Промову виголосить мґр Дарія Якубович. У програмі [illegible] виступлять — спільний хор під проводом Я. Кушніра, учні Школи Українознавства у Вотервліті, молодь Пласту й СУМ-А.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

Ню Йорк (ПС УІТ). — У днях 27-го до 30-го грудня м.р. у готелі Гілтон в Ню Йорку відбулася 94-та річна конвенція Американської Історичної Асоціяції, в якій Українське Історичне Товариство взяло активну участь.

У п'ятницю, 28-го грудня під час наради афілійованих історичних товариств з екзекутивою Американської Історичної Асоціяції, проф. Любомир Винар видвигнув справу сучасного підневільного стану історичної науки в совєтській Україні і нагальної русифікації українського наукового життя. Він запропонував, щоб АІА зайняла до цих подій відповідне становище. Пропозиція була прийнята зі зрозумінням і у зв'язку з цим УІТ виготовить відповідні матеріяли для обговорення Екзекутивою АІА. Цього ж дня у вечірніх годинах відбулася у Гілтоні виставка публікацій УІТ, яка викликала значне зацікавлення серед учасників конвенції.

Перша сесія УІТ і зустріч з українським громадянством відбулася у суботу, 29-го грудня. Учасники панелю застановилися над теперішнім станом української історіографії і над завданнями істориків. Сесією проводив Любомир Винар, який у короткому слові з'ясував завдання панелю і також пригадав, що в 1980 році відзначуємо 15 річчя Українського Історичного Товариства. З короткими доповідями виступили такі історики, як: проф. Тарас Гунчак „Видання джерел до історії України", проф. Стефан Горак „Термінологія і періодизація історії України в західній історіографії", д-р Марко Антонович „Сучасний стан дослідження історії України в XIX стол.", д-р Олександер Домбровський „Дослідження ранньої історії України", д-р Роман Сербин „Дослідження середньовічної історії України", д-р Любомир Винар „УІТ і сучасний стан дослідження України". Присутніх на першій сесії, яка провадилася українською мовою, було коло сто осіб. Майже усі доповідачі підкреслили незадовільний стан сучасного вивчення історії України на Заході і тенденційне її насвітлення у СССР. Дотепер українознавчі осередки при американських або канадських інститутах не видали високошкільного підручника історії України, джерел до історії України і інших фундаментальних та підставових публікацій. Саме тому перед УІТ стоїть чергове і невідкладне завдання, крім своєї поточної науково-видавничої діяльности, також сконцентрувати свою увагу на опрацювання цих потрібних видань. Звичайно це можна зреалізувати лише при допомозі громади, а також при співпраці з іншими науковими установами. Видвигнуто також питання т. зв. „орал гісторії" — себто опитування діячів і записування їхніх розповідей на магнітофонній стрічці. Треба якнайширшої документації про 1917-20 роки і 1940 роки. Як приклад згадано потребу перевести опитування осіб, які допомагали жидівському населенню на Україні під час 2-ої світової війни. Ділянка „орал гісторі" майже зовсім занедбана українськими дослідниками і науковими установами. Згадано теж про потребу опрацювання фундаментальної історії українців у ЗСА і різні інші проєкти. Після панелю історики мали змогу обмінятися думка-

(Закінгення на стор. 3)

СПІЛЬНА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРИХИЛЬНИКІВ АБН З АФГАНЦЯМИ

Ню Йорк, Н. Й. — У суботу, 19-го січня ц. р., о год. 11-ій рано тут під будинком совєтської місії до ОН при 67-ій вулиці і Лексінгтон евеню відбудеться спільна демонстрація прихильників АБН і афганських борців за свободу проти російського імперіялізму і комунізму. Організатори просять українське громадянство до численної участи.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖУРНАЛІСТИ ЗМУШЕНІ ЗАЛИШИТИ АФГАНІСТАН; СОВЄТСЬКІ КОРАБЛІ ПЛИВУТЬ В НАПРЯМІ ІНДІЙСЬКОГО ОКЕАНУ

ВОРРЕН КРИСТОФЕР ПОЗИТИВНО ОЦІНЮЄ НАРАДИ НАТО ЩОДО АФГАНІСТАНУ

Брюселль, Бельгія. — Заступник державного секретаря Воррен М. Кристофер позитивно висловився про наради членських держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу, які недавно проходили у Брюсселі, столиці Бельгії. На думку Кристофера, европейські країни НАТО зробили великий поступ в напрямі повновного погодження щодо оцінки і реакції НАТО на совєтську аґресію в Афганістані. „Я є дуже задоволений цим поступом", — заявив Кристофер кореспондентам після засідання Ради НАТО.

Не зважаючи на те, що покищо немає ще офіційного комунікату з нарад НАТО, політичні спостерігачі вважають, що наради в Брюсселі були конструктивними, бо присутні на них делеґати однозгідно засуджували совєтську інвазію в Афганістані, намагалися знайти розв'язку цієї проблеми і вирішити, що реакція мусить бути гостра. Про позитивність нарад висловився також генеральний секретар НАТО Йозеф Лунц.

Санкції, які будуть примінені у відношенні до Совєтського Союзу, стосуватимуться таких ділянок: торгівля, виміна технологією, культобмін тощо. Тема Олімпійських Ігрищ була також широко обговорювана европейськими представниками НАТО. Відсутність спільних відплатних акцій НАТО проти Москви пояснюється тим, що кожна країна-член застосує свої власні заходи. З огляду на те, що Афганістан територіяльно дуже віддалена від Европи країна, членські держави НАТО не бажають, щоб справа совєтської інвазії на цю державу виглядала як конфронтація тільки між НАТО і Варшавським Пактом, а натомість хочуть підтримки для тих заходів з боку країн „третього світу". Члени НАТО думають, що країни „третього світу" далі піддержуватимуть становище Заходу відносно совєтської аґресії в Афганістані, якщо ті заходи будуть введені в життя поодинокими країнами НАТО, а не як скоординована акція цього оборонного союзу.

(Закінгення на стор. 3)

Кабул/Вашінґтон / Теґран. — Афганський марксистський уряд, встановлений після совєтської військової інвазії в Афганістані в кінці грудня минулого року, наказав всім американським журналістам залишити цю азійську країну якнайшвидше, твердячи, що вони передають „фальшиві інформації" про ситуацію в Афганістані і про ролю совєтських військових частин в тій країні.

Як відомо, кілька днів раніше Революційний Комітет в сусідньому Ірані теж наказав американським кореспондентам виїхати з тієї держави до п'ятниці, 18-го січня, бо вважає, що їх звідомлення „необ'єктивні" та, мовляв, „шкодять іранській революції".

Політичні аналітики вказують, що афганські та іранські власті вирішили „видворити" американських журналістів і можуть незабаром „видворити" кореспондентів інших країн Заходу, бо хочуть затаїти перед світом внутрішні проблеми, наприклад, збройний спротив антимарксистських і антисовєтських повстанців в Афганістані та національних меншин в Ірані. Щодо Афганістану, то коментатори твердять, що рішення відносно „видворення" американських кореспондентів зробили совєтські чинники, які мають повну контролю над афганським урядом .

У четвер, 17-го січня, японське міністерство оборони повідомило, що з Японського моря в напрямі Індійського океану, тобто в напрямі Афганістану та Ірану, пливе п'ять або шість совєтських військових кораблів. Згідно з опінією аналітиків, ці кораблі можуть мати на меті скріпити військову присутність Совєтського Союзу в тій частині світу, бо Москва побоюється, що ЗСА можуть вирішити застосувати „гостріші заходи", наприклад, морську бльокаду, щоб звільнити американських закладників в американській амбасаді в Теґрані, або інші заходи відносно ситуації в Афганістані.

З Теґрану наспіло звідомлення, що кілька днів тому іранські власті викрили змову 40 або 50 військових старшин, які силою зброї плянували повалити владу Революційного Комітету, точніше мусулманського лідера Аятолли Хомейні. Більшість цих старшин заарештовано і розстріляно, — інформує куветська газета „Аль Раі аль-Ам", додаючи, що іранські власті заарештували також велику кількість цивільних осіб, які здогадно брали участь в неуспішній змові проти режиму Хомейні.

Посадник Філядельфії візьме участь у відзначенні Січневих Роковин

Філядельфія, Па. (В.— УККА). — З Відділу УККА у Філядельфії інформують, що новообраний посадник цього міста Вілліям Ґрін, як і деякі члени Міської Ради Філядельфії візьмуть участь у бенкеті з нагоди Актів 22-го січня, який відбудеться 26-го січня ц. р., тут у залі української католицької катедральної школи.

Додатково Відділ УККА інформує, що церемонія підписання проклямації Дня Української Незалежности самим посадником Філядельфії відбудеться у понеділок, 21-го січня, о год. 11-ій вранці, у міській ратуші в кімнаті 202, а прийняття спеціяльних резолюцій Міською Радою цього міста у справі Дня Української Незалежности відбудеться у четвер, 24-го січня, о год. 10:30 ранку.

Управа Відділу УККА у Філядельфії закликає представників Українських Церков, організацій, зокрема молодечих, узяти численну участь у всіх імпрезах, що відбуватимуться у зв'язку з відзначенням Свята Державности і Незалежности.

Валентин Мороз промовлятиме на святі Державности і Соборности України в Гамільтоні

Гамільтон, Онт. (Б.К.). — Українська громада в Гамільтоні рік-річно урочисто відзначує річниці самостійности Української Держави, проголошеної Четвертим Універсалом 1918 року, і злуки українських земель у 1919 році. Цього ж року відзначення цих річниць набере більш величавого характеру бож присутнім на них буде видатний і відомий борець за волю України Валентин Мороз.

У програмі святкування Січневих Роковин є такі імпрези: „Проклямація Українського Дня" в міському ратуші у вівторок, 22-го січня ц. р. в год. 10-ій ранку з вивішенням українського національного прапору на ратуші. 2-го лютого відбудеться пресова конференція з участю Валентина Мороза, преси, радіо і телевізії.

Головною імпрезою буде бенкет і баль, який відбудеться 2-го лютого в год. 6-ій вечора, в залі 67 Бенкет Голл, при 300 Фенел Схід. Головний промовець на цьому бенкеті — Валентин Мороз. Прибудуть також міністри канадського федерального і провінційного урядів та представники місцевої адміністрації. Привітальне слово матиме провідник ліберальної партії Онтаріо д-р Стюарт Сміт. В програмі виступить теж Ед Іванко з Вінніпеґу, відомий з його частої появи в театрах і на телепрограмах і українських фестивалях. Матиме рівнож свої точки під час бенкету квартет ,Верховина" з Торонто. До танців під час забави приграватиме оркестра „Нічна мелодія" з Рочестеру, ЗСА.

У неділю, 3-го лютого по полудні, Валентин Мороз візьме участь у відкритті „Українського Тижня", улаштованого Українським Студентським Товариством при МкМастер університеті і СУСК-ом Східнього Онтаріо. Цього ж дня в год. 6-ій вечора, в Українському Домі при 241 Кенілворт Північ відбудеться зустріч української громади з Валентином Морозом.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В НЮАРКУ-ІРВІНҐТОНІ

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. — Заходами Відділу УККА тут в неділю, 20-го січня ц. р. о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню відбудеться Святочний Концерт для відзначення Актів 22-го Січня 1918-19 років. Цього ж дня у місцевих українських церквах будуть відправлені Богослужби в намірені українського народу. Організатори просять усі організації прибути на Служби Божі з організаційними прапорами.

„Чи ЗСА повинні відтягнути свою участь з літньої Олімпіяди в Москві?"

Ню Йорк, Н. Й. — Найбільш популярний нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз" у своїх виданнях з середи і четверга, 16-го і 17-го січня ц. р., помістив короткий запитник до своїх читачів, в якому поставлено лише одне питання: Чи ЗСА повинні відтягнути свою участь в Олімпійських Ігрищах у Москві?

Відповідь може бути найкоротша „ні", або „так". Можна також подати свої коментарі. Відповідь треба посилати: Daily News, P.O. Box 4841, Grand Central Station, N.Y. 10017.

Зрозуміло, що згадане питання „Дейлі Нюз" поставило у зв'язку з совєтською інвазією в Афганістані.

Шевченківська Фундація розприділила чергових 58,400 дол. на розвиток української культури в Канаді

Вінніпеґ (Ш. Ф.). — Дня 27-го грудня 1979 року Дирекція Шевченківської Фундації приділила 58,400 дол. на 31 субсидій і стипендій, призначених на розвиток української культури в Канаді. Попередньо в біжучому році, 5-го липня 1979 року признано 12 субсидій у висоті 10,800 дол., що разом дає суму 69,200 дол. У цьому діловому році передбачено відбути ще одне засідання в половині лютого ц. р. для розподілу біля 30,000 дол. на що залишилось до полагодження 20 прохань-аплікацій. Як відомо, з доходів одержаних в попередніх роках, виплачено субсидій і стипендій на загальну суму 358,456 долярів.

У Гарвардському університеті переховуються архіви Льва Троцького

Кембрідж, Масс. — Преса інформує, що в бібліотеці Гарвардського університету переховуються архіви Льва Троцького, які складаються з багатьох тисяч листів, писаних ним до дружини і до своїх прихильників та організацій. Ці матеріяли бібліотека отримала від вдови в 1940-их роках після вбивства Троцького сталінськими висланниками в Мехіко. Згідно з домовленістю між бібліотекою і дружиною Троцького, листи не могли бути предметом студій скоріше, як в 1980 році. Тепер, коли реченець домовлености закінчився, Гарвардський університет розпочав каталоґізацію придбаного матеріялу, частинно з допомогою секрестаря Троцького Жана ван Гейнурта.

Поінформовані особи кажуть, що в бібліотеці знаходиться понад 17,000 листів Льва Троцького, які охоплюють період від 1928-го року (коли він був висланий за кордон) аж до часу його смерти в 1940 році. Знавці надіються, що листи Троцького кинуть світло на події, які відбувалися в тому часі у Совєтському Союзі і роз'яснять долю багатьох комуністів, які бажали заступитися за Троцького і опісля були знищені Сталіним. Були також й такі серед комуністів, які нібито шукали підтримки Троцького проти Сталіна. Серед них був також посланець Сергєя Кірова, який знайшов дорогу до Льва Сєдова, сина Троцького. Дослідники тих подій і діяльности Льва Троцького надіються, що з допомогою цих матеріялів їм вдасться розкрити багато „таємниць" Сталіна, Троцького і совєтської розвідки за кордоном.

ПЕТРА І ВАСИЛЯ СІЧКІВ ЗАСУДЖЕНО НА ТРИ РОКИ УВ'ЯЗНЕННЯ

Петро Січко

Василь Січко

Ню Йорк, Н. Й. — З України наспіла вістка, що Петра і Василя Січків, членів Української Гельсінкської групи, совєтський суд засудив на трирічні терміни ув'язнення, — повідомляє ЗП УГВР.

Покищо ближчих відомостей про перебіг суду над Січками немає.

Стало теж відомо, що Надію Лук'яненко, дружину ув'язненого Левка Лук'яненка, члена Української Гельсінкської групи, звільнили з роботи в Чернігові, де вона проживає. Рівнож звільнено з праці Ольгу Стокотельну, сестру Павла Стокотельного, мужа Надії Світличної.

Як відомо, Петра і Василя Січків заарештовано 5-го липня 1979 р. в місті Долина, Івано-Франківська область, після їхнього виступу на могилі Володимира Івасюка.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ ІНФОРМУЄ ПРО ПОСИЛЕННЯ ТЕРОРУ ПРОТИ ДИСИДЕНТІВ В СССР

Лондон, Англія. — Пресове агентство Асошіейтед Пресс подає, що Міжнародна Амнестія, гуманітарна організація, яка обороняє політичних в'язнів в усіх країнах світу, інформує про посилений терор і переслідування політичних в'язнів у Совєтському Союзі. Речники Міжнародної Амнестії, головна квартира якої знаходиться в Лондоні, заявили, що в останніх трьох місяцях совєтська політична поліція (КҐБ) перевела широкозакроєну кампанію проти дисидентського руху і поодиноких її членів, щоб послабити цей рух, зокрема перед недалекою вже Олімпіядою, яка, як відомо, тим разом має відбутися в Москві.

Один неназваний чільний дисидент заявив, що нова хвиля терору, що її стосують тепер органи КҐБ теж безпосередньо пов'язана із совєтською інтервенцією в Афганістані.

Повідомляючи про недавнє заарештування православного священика - дисидента, о. Дімітрія Дудка, Міжнародна Амнестія інформує, що в останніх трьох місяцях більше ніж 40 осіб були ув'язнені і засуджені за приналежність до правозахисного руху.

Виставкою українського християнського мистецтва започатковано декаду 1000-річчя християнства в Русі-Україні

Оттава (ОУПС — Оттавська Українська Пресова Служба). — Тут у приміщенні бібліотеки Оттавського університету, влаштовано виставку українського християнського мистецтва з нагоди започаткування 1980-их років — декади, в якій відзначатиметься 1000-річчя введення християнства в Русі-Україні в 988 році. Виставка складається з експонатів, головно книжкових, що ілюструють мистецькі скарби України в історичній перспективі, між ними Святу Софію Київську, українські ікони XII-XYIII ст. (в опрацюванні мистця Св. Гординського), репродукції рукописних і інкунабельних книг, старі й модерні різдвяні картки тощо. З українсько-канадських видань у виставку включено м. ін. працю про іконографію Свято-Миколаївської церкви в Торонто (1977). Двомовні (англо-французькі) замість тримовних (англо-французько-українських) летючки - пояснення вказують на те, що виставку заплями й влаштовано для неукраїнських відвідувачів. М. ін. у летючці підкреслено, що свято Різдва в східніх християн припадає на 7-го січня, а не на 25-те грудня. „Виставка — пишеться в летючці — має за ціль представити духові вартості наших співгромадян, канадців українського походження". Подано теж фахово опрацьовану бібліографію виставлених книжок з колекції Оттавського університету, все в трансліттерації й клясифікації Конґресової Бібліотеки в Вашінґтоні.

В загальному Оттавська виставка робить дуже додатнє враження на відвідувача-не-українця й її варто б повторити на ширшому форумі й для української публіки.

СПРОСТОВАННЯ

У статті ген. Петра Григоренка п. н. „До питання державної незалежности і взаємин між народами СССР", яка була поміщена у „Свободі" з 17-го січня ц. р., трапилася друкарська помилка. У розділі „2. Питання визвольної боротьби народів СССР", т. І, випало кілька слів, тому ще раз друкуємо цю точку повністю:

1. Єдність партократії на міжнародно-партійній основі і її прагнення до поневолення всіх націй світу, в тім числі й тієї нації, до якої належить той чи інший партократ, а також рівність (у рабстві) всіх націй імперії, диктують необхідність єдности в боротьбі проти партократичної імперії всіх націй, що входять до її складу, або іншим чином підлягають їй. Щоб забезпечити цю єдність, треба створити атмосферу повного визнання Уставу ООН, Загальної Декларації Прав Людини, Пактів про Права і Заключного Акту Гельсінкської наради.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вашінґтон і Пекін

Одним із найменш розголошуваних, але найболючіших для Москви американських актів після совєтської інвазії до Афганістану була подорож секретаря оборони Гарольда Бровна до Пекіну. Заплянована далеко раніше, подорож відбулася саме в часі, коли СССР перевів ту свою останню велику міжнародну авантюру (чи тільки першу її стадію), і тому та подорож Бровна стала наче голосним мементо, що може статися те, чого віддавна Москва найбільше лякається: військово-політична співпраця Америки і комуністичного Китаю, — одного велетня з найбільш у світі розвиненим промисловим потенціялом і другого велетня з найбільшим у світі потенціялом людських резерв.

Гарольд Бровн був у комуністичному Китаї вісім днів в першій половині січня 1980 року. Перевів на розмовах з його лідерами 17 годин, крім часу, переведеного на оглядинах китайських військових споруд, китайського танка, бомбардувальника й підводного човна. У своїй заяві, що її Бровн склав безпосередньо перед відлетом з Пекіну, він сказав, що його розмови з китайськими лідерами не дали „ніяких особливих конкретних вислідів", крім згоди ЗСА допомогти Китаєві розбудувати його власну військову продукцію, бо, мовляв, Китай сам не хоче американських достав зброї. У тій заяві Бровна признано, що в його розмовах з китайськими лідерами „обговорювано загальну міжнародну ситуацію" та, зокрема, останні події в Афганістані, але, зрештою, нічого не сказано про конкретний спільний американсько-китайський фронт проти СССР. І тільки в коментарях американської преси читали ми, що однаково Вашінґтон, як і Пекін є проти придбання Москвою теплого порту над Індійським океаном і що ці дві держави однаково ворожі супроти дальшої експансії совєтської імперії. Проте водночас вказувано на розбіжність китайської і американської державних систем, на розбіжність їхнього відношення до Ізраїлю та до Кореї і на розбіжність підходу до проблеми Тайвану. Зате деякі американські коментатори бояться ще ставити точку над „і", що всі ті противенства і розбіжності між Вашінґтоном і Пекіном є дрібницями у порівнянні із спільною для Вашінґтону і для Пекіну загрозою запанування Москви над цілим світом.

Варто тут пригадати, що після двох відвідин Генрі Кіссінджера у Пекіні в 1971 році і після відвідин президента Ричарда Ніксона у Пекіні наприкінці лютого 1972 року так само пропущено в офіційних повідомленнях усе, що могло б вказувати на протисовєтське вістря наближення Вашінґтону до Пекіну. Щобільше, задля підкреслення, що американська закордонна політика прагне тільки міжнародної „рівноваги сил", Ніксон полетів швидко після того до Москви і та його візита започаткувала навіть період „детанту". Доктриною рівноваги сил захоплюється Генрі Кіссінджер, звеличник Меттерніха з Віденської конференції 1815 р., спершу дорадник для справ крайової безпеки, згодом державний секретар за урядів Ніксона і Джералда Форда. І навіть 7 років після того історичного звороту Америки в сторону Китаю на азійському суходолі, Генрі Кіссінджер у проголошеній в минулому році своїй книжці „Роки в Білому Домі" ні словом не каже, що найсправжньою ціллю тієї зміни американської політики була підготова до американсько-китайського союзу з вістрям проти СССР.

Проте, однаково тоді, за перших відвідин Ніксона у Пекіні, як тепер у зв'язку з подорожжю Гарольда Бровна до Пекіну, автоматично насувається думка, що всі ті офіційні і півофіційні комунікати та проголошувані прилюдно спомини — це параван, який скриває суть правди. І що тією суттю справи є власне військово-політичний бльок проти Совєтського Союзу, бльок, якого або вже в засекречених розмовах приступила Японія, або напевно приступить, бо підготовою для цього стало замирення на всьому фронті між Японією і комуністичним Китаєм.

Китай — відсталий своєю зброєю, своїм вирядом, своїм військовим промисловим потенціялом. З допомогою від Америки і певне від деяких високорозвинених країн бльоку НАТО Китай буде намагатися якнайскорше вивінувати своїх 4 мільйони вояків, мужчин і жінок, новітньою зброєю та навчити їх орудувати нею. І до тих 4-ох мільйонів Китай може додати ще дальші мільйони. Але їх треба одягнути, озброїти, вишколити і, крім наземного війська, треба танків, ракет, панцерних возів, бомбардувальників, джетів — саме над цією проблемою були наради в Пекіні Бровна і його колеґ, військових старшин і фахівців, з китайськими лідерами. І не реторики, а власне співпраці Вашінґтону й Пекіну боїться Москва.

М. Платковський

МОСКВА ВИКОРИСТОВУЄ НАГОДУ

Якщо хтось сказав би, що в світі діються божевільні події, то це не було б перебільшенням. Про те, що новий правитель Ірану, Хомейні, захопивши американських закладників, дозволяє собі вчиняти нечувані у цивілізованому світі речі, — вже немає чого повторювати, бо це хіба всі признають. Та прийшла нова подія: напад СССР на Афганістан. Ця нова подія свідчить про те, що вже дехто, правда не зовсім виразно, твердив. Можна думати, що Москва не тільки використовує тяжку ситуацію ЗСА в Ірані, вважаючи, що тепер, коли Америка заабсорбована в Ірані, можна собі на все дозволити. Можна припускати, що Москва із самого початку брала участь в іранських подіях, навмисно хотячи створити в Ірані труднощі для ЗСА. Про це говорить факт, що послушна Москві комуністична партія Ірану дуже зручно підтримувала починання Хомейні. І якщо не все в Ірані пішло по бажаннях Москви (комуністи ще не захопили влади в цій країні), то одна річ таки пішла на користь Москви: труднощі для Америки, а властиво і для всього Заходу.

Виправдування Москви щодо її аґресії в Афганістані такі фальшиві, що президент Картер не завагався назвати їх неправдою. Чи міг „запросити" до себе совєтські війська новий президент Афганістану, який прибув туди разом, чи навіть пізніше, аніж совєтські танки? І що могло загрожувати Афганістанові — чи навіть самому СССР — іззовні? Ця справа настільки ясна, що ціла низка західніх та інших держав висловила своє „затурбовання" з приводу акції СССР в Афганістані. Правда, ЗСА не лише „затурбувалися", але й зажадали негайного виводу совєтських військ з Афганістану. Але — лише ЗСА...

„Затурбовання" — це слово гарно бренить. Коментатор одного з европейських радіо був настільки дотепний (а, може, й сміливий), щоб сказати, що цей вислів „затурбовання" по відношенні до тих чи інших дій Москви повторюється вже так часто, що вже ніяково його вимовляти... Справді „затурбовання" висловлювали різні західні держави з приводу Угорщини в 1956 році, з приводу Чехо-Словаччини в 1968 р., з приводу Анґоли, Етіопії, Куби і т. д., і т. д. Коли ж нарешті прийде час, що ці держави не обмежуватимуться лише висловленням свого занепокоєння, а й почнуть якось діяти проти невгаваючих аґресій російсько-совєтського імперіялізму?!

Ми розуміємо, що в нинішній момент Захід хіба нічого ефективного вдіяти проти нової аґресії СССР неспроможний. Алеж тепер йдеться не тільки про Афганістан і про засадничу справу, що треба нарешті покласти край аґресивному російсько-совєтському імперіялізмові. Афганістан межує з Пакістаном, межує з тою самою Персією. Афганістан — це шлях до Індійського океану, до Перської затоки, до шляхів, по яких іде потрібна Заходові нафта. Отже, постає дуже і дуже небезпечна ситуація для всього некомуністичного і не просовєтського світу. Невже ж і цим разом, як колись справа Угорщини чи Чехо-Словаччини, Афганістан піде в забуття і капіталістичний світ буде й далі продавати збіжжя і технологію для СССР, готуючи цим свою власну згубу?!

Можливо, що не варто згадувати минулого. Алеж є думка, що на помилках минулого треба вчитися. Винні, на скромну думку автора, всі держави західнього світу, не виключаючи й Америки. Партнери Америки сиділи собі спокійно, коли Америка кривавилася у В'єтнамі. Вони й тепер лише неохоче приймають пропозицію ЗСА про розміщення в Европі нових ракет. Одначе, чи ЗСА не давали прикладу своїм союзникам з НАТО, розпочавши еру „співіснування" і „відпруження" з СССР? Чи колись де Ґоль чи навіть Західня Німеччина не вважали, що їм також треба домовлятися з Москвою, щоб цього не зробила через їх голови Америка?

В 1956 році (а в той час СССР був ще дуже слабий, спеціяльно щодо нуклеарної зброї) Угорщина справді просила допомоги — бодай зброєю. Замість того, угорським повстанцям посилали шоколяду і цигарки... Саме в тому часі Англія, Франція й Ізраїль розпочали війну проти Єгипту, щоб забезпечитись від авантюр відносно Суезу. ЗСА домоглися тоді від цих трьох держав, щоб вони припинили свої воєнні операції проти Єгипту, а Угорщині не допомогли нічим... Хто знає — якби Америка була допомогла тоді Угорщині і не стримала Англії, Франції й Ізраїля, може б ми не мали після того постійного напруження на Близькому Сході довкола Ізраїля, а за прикладом Угорщини пішли б інші сателітські держави, а може... й неросійські республіки СССР.

Та це — минуле... Сьогодні Москва вчинила нову аґресію. Ця справа торкається і нас українців, і то безпосередньо, бо серед совєтських вояків, які

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Нечай

ЗАКОН—ДОГОВІР МІЖ ЗАХІДНЬОЮ НІМЕЧЧИНОЮ І ЗСА У СПРАВІ ПЕНСІЙ ДЛЯ КОЛИШНІХ РОБІТНИКІВ

(Важливі постанови, що відносяться також до численних українців, що працювали в межах теперішньої Західньої Німеччини)

(1)

З днем 1-го грудня 1979 р. зачинає обов'язувати в Америці окрема умова-договір між Німецькою Федеративною Республікою і американським урядом у справі пенсії для осіб у віці 65 літ (і більше), які працювали під час останньої світової війни і після неї на терені теперішньої Західньої Німеччини (у 3-ох окупаційних зонах: американській, англійській і французькій), а пізніше переселилися на постійний побут до ЗСА і тут мешкають. Очевидно, мусіли бути обезпечені в державному сусп. обезпеченню (ферзіхер), щось в роді американської сошел секюріті, що звичайно було обов'язкове та оплачуване власником фірми (бауером), чи власником фабрики чи іншої фірми.

В дійсності це є договорення між американським Департаментом здоров'я, освіти і суспільної опіки, зокрема сошел секюріті та відповідними компетентними міністерствами Німецької Федеративної Республіки, що його Конґрес у Вашінґтоні літом цього року приняв у формі закону, з зобов'язуючою силою від грудня 1979 р. — в Америці. Проєкт договору був виготовлений і предложений Конгресові ще в 1978 році, одначе Конґрес із-за хронічного „браку часу" не взяв його в тому році до уваги і тому мусів бути внесений наново під час іншої сесії і, хто знає, чи не був би знову відложений, якби не настоювання конституентів через деяких сенаторів, зокрема сенатора з Ілліной — Чарлс Персі і деяких конґресменів цей проєкт став законом.

Звертаємо на цей закон окрему увагу наших людей, що прибули до Америки після Другої світової війни, бо більшість з них повинна бути заінтересована в ньому, бо працювала на терені Західньої Німеччини переважно як примусові робітники чи після війни як вільнонаймані і їм за цей час праці, якщо дійшли вже до 65-го року життя, належиться слушно певна пенсія.

Німецька пенсія, подібно як і в інших країнах, не є ніякою новиною. Західня Німеччина виплачувала і виплачує пенсію своїм громадянам у своїй державі і в цілому світі. Якщо йдеться про ЗСА — також громадяни американські (тут народжені і натуралізовані) отримують таку емеритуру, якщо дійшли до вимаганого віку (Захід. Німеччина від 65 року), і багато наших людей таку пенсію вже отримують.

Різниця, одначе, між здавна обов'язуючою німецькою емеритурою і згадуваним нами міждержавним німецько-американським законом є така: від 1-го грудня 1979 р. кандидати на західньонімецьку пенсію не мусять бути громадянами ЗСА, бо з ними є зрівняні постійні мешканці Америки („перманент резідентс"), і тепер не вимагається від них найменше 60 місяців праці в Західній Німеччині, згідно з колишнім законом, а дає можливість час праці в одній чи другій державі додавати до загального часу праці, якщо комусь бракує потрібних кредитів.

Є багато ще інших важливих подробиць у згадуваному договорі-законі, про що, однак, згадувати забрало б багато місця, як, приміром, певна катеґорія жінок не мусить мати 65 літ. У таких випадках слід справу трактувати індивідуально з уваги на певні специфічні умовини.

На жаль, Західня Німеччина не бере під увагу тих людей-чужинців, які працювали на теренах теперішньої Східньої Німеччини, хоч це під час війни був терен 3-го Райху (Ґроссдойчлянд), залишаючи це Східній Німеччині, як окремій державі клопотатися такими справами, а вона, очевидно, ставиться до цього байдуже.

Справа робітників на терені теперішньої Австрії, що входила в часі останньої війни в обсяг тодішньої Німеччини, також не є охоплена цим законом. А це є важна справа для багатьох українців чи інших національностей, бо багато тисяч, а то й сотні тисяч там працювали.

Австрія має окремий пенсійний закон, який різниться від західньонімецького і заінтересовані робітники не зможуть користати так масово з нього з уваги на розмірно довгий час вимаганої праці та інші не дуже сприятливі умовини. Інтервенції наших сенаторів чи конґресменів зможуть, треба вірити, цю несприятливу ситуацію поправити через заходи американського уряду.

Якщо йдеться про колишніх робітників, що тепер живуть постійно на терені Канади, то подібний договір з деякими різницями існує.

(Продовження буде)

Володимир Барагура

СОЦІОЛІНҐВІСТ ПРО НЕАНГЛІЙСЬКІ РЕСУРСИ В ЗСА

З доручення Уряду навчання (Office of Education) керівник відділу соціологічних знань Університету Єшіва в Ню Йорку проф. Джошуа А. Фишмен упродовж 20-ти років досліджує засяг і вплив неанглійських мовних ресурсів і джерел на всеамериканське культурне життя.

„Неанглійської мови вживається в письмі й у слові безперервно ще далеко до встановлення нашої національної незалежности — стверджує проф. Фишмен. Тому Уряд навчання доручив мені умісцевити й простудіювати етнічну періодичну пресу, радіомовлення, телевізійні програми, шкільництво, релігійно-церковні й громадські установи, в яких вживається неанглійської мови. Ці етнічні мови є важливим джерелом загальнонаціональних ресурсів, бо вони збагачують і скріплюють ці ресурси в культурному, виховному, дипломатичному й комерційному аспектах".

Першим завданням студій проф. Дж. Фишмена в цьому напрямі є умісцевити ці установи, організації й товариства, які плекають і вживають неанглійську мову. Тому дослідник звертається з закликом до всіх етнічних груп і їх провідних людей — письменників, видавців, вчителів, керівників різного типу і ступня шкіл, продуцентів радіо- й телевізійних програм, духовенства, церковних братств, юначих організацій подати йому імена, прізвища й адреси неангломовних публікацій, програм, організацій, які у своїй діяльності послуговуються однією з етнічних мов. Вистане присвятити цій справі кілька хвилин часу і трішки доброї волі та зрозуміння й подати ці інформації на поштовій картці.

Проф. Джошуа А. Фишмен є автором книжки „Мовна льояльність у ЗСА („Language Loyalty in the United States," 1966 р.), яка появилася другим накладом з уваги на її вагомість і актуальність для пізнання етнічного кореня й наслідця.

Свій заклик проф. Фишмен закінчує словами: „Передусім мені необхідна всяка поміч отримати тисячі назв і адрес, за якими шукаю. Якщо кожний, хто довідається про мій заклик, присвятить хвилинку свого труду цій важливій справі, успіх моїх студій буде запевнений".

Цією проблемою повинні зацікавитися наші центральні й льокальні установи та приватні особи, щоб потім не було нарікань, жалів, претенсій і спізнених протестів після появи книжки, мовляв, автор промовчав нашу національну групу. А тому, що наші надбання в ділянці плекання і практичного вживання рідної мови в слові й письмі доволі значні, варто масово відгукнутися на заклик проф. Дж. Фишмена. Інформації спрямовувати на адресу: Language Resources III, Yeshiva University, 55 Fifth Ave. New York, N. Y. 10003.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ВІДВАЖНИЙ ГОЛОС В ОБОРОНІ УКРАЇНИ

У неділю, 6-го січня ц. р., у 10-ій год. вечора у програмі нюйоркської телевізійної станції, канал 5, д-р Мартин Абенд у дуже сильних словах ствердив, що не тільки Афганістан упав жертвою московсько-совєтської аґресії, але й великий український нарід уже довгі роки страдає під московською окупацією, погибли мільйони українців внаслідок нелюдських переслідувань і голодів, але світ мовчить і зовсім не реаґує на український голокавст!

Українці повинні масово слати листи з подякою за такий відважний виступ — це не перший раз — в обороні поневоленого українського народу.

Потрібно помістити адресу д-ра Мартина Абенда у всіх наших газетах.

Іван Дурбак

Трой, Н. Й.

ПРО ВАРТІСТЬ ЗОЛОТА

У статті п. Степана Женецького „Роля золота в грошевій системі" („Свобода", ч. 282 з 12-го грудня 1979 р.) зауважуємо помилку немалого значення, а саме: 265 мільйонів унцій золота по 35 дол. за унцію виносить 9.2 біл. дол., а не 92 більйона, як зазначено у статті. На 92 біл. по 35 дол. за унцію потрібно було б золота 2 більйони і 650 мільйонів унцій.

Цю пропорцію можливо зразу зауважити у статті, коли порівняти вартість золота давнішу й теперішню; ц. зн. подорожчало в понад 10 разів, а загальна вартість тільки на 12 відсотків.

Насувається припущення, що в 1975 році, коли Америка почала продавати золото зі своїх державних резерв на вільному ринку, воно в більшості перейшло в приватні банки, що й спричинило зниження вартости доляра на світовому ринку.

Володимир Ремптер

В.Я.

НАРАДИ МІЖНАРОДНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ КАТОЛИЦЬКИХ ЧОЛОВІКІВ

У днях 25-28-го жовтня відбулося в Мадриді чергове засідання Ради Унум Омнес — Міжнародної Федерації Католицьких Чоловіків, в якій Український Християнський Рух репрезентує Україну з 1962 року, як повноправний член. На засіданні були вперше заступлені у поважнішій кількості різні континенти: делеґат з'єднаних Стейтів репрезентував Північну Америку, а Південну заступала Арґентинська делеґація. Вперше був присутній на засіданні Ради представник „чорного континенту" (із Замбії). З европейських країн були заступлені: Австрія (теперішній президент Федерації — Йоганнес Фарнляйтнер), Бельгія, Велика Британія (віцепрезидент — натуралізований індієць Севіратне), Еспанія, Італія, Мальта, Німеччина, Портуґалія, Україна та Швайцарія. Як відомо із раніших пресових інформації, остання Асамблея при зміні статуту внесла важливе рішення, що у Раді має бути запевнене постійне місце для представника Східніх Церков, вибираючи на першого члена проф. д-ра В. Янева (1978 р), який вже й раніше був покликуваний чи обираний до Ради безперебійно із 1967 року. Тому що цього року представник Польщі був перешкоджений, В. Янів був одночасно єдиним представником переслідуваних Церков, до яких Унум Омнес ставилося завжди із великою увагою. До речі, від року 1967 ціла „екіпа" Ради змінилася, за винятком В. Янева та генерального секретара д-ра О. Інґлессіса (греко-католика, постійно замешкалого в Римі), що — зрештою — було відповідно відзначене (і що автоматично спричинилося до збільшення питомої ваги „сеньйорів"). Також дуже позитивно відзначено, що УХР кожнорічно дуже сумлінно вплачував вкладку, що завдячується братній допомозі Союзу Українців-католиків Америки „Провидіння", бо сам УХР — у зв'язку із послабленням українських колоній на европейському терені — свого постійного бюджету не має. Постійно в нарадах брало участь 20 делеґатів, чи їхніх заступників (делеґат Еспанії приїхав із двома дорадниками; з природи речі численніше були заступлені еспанці, як господарі зустрічі).

Перший день нарад присвячено — поза формальними справами (ствердження присутностей і „кворум", прийняття порядку нарад, апробовання звіту, інформації про стан фінансових надходжень) — звітуванню окремих Делеґацій про працю національних асоціяцій, при чому покладено спеціяльний наголос, щоб 1979 році звітували всі заступлені в Раді країни.

Звіт українського делеґата був так побудований, що він насамперед вказав на специфічні умови праці в екзилі із автоматичним розпорошенням членства, — а потім почерзі наголосив ті питання, які були передбачені, як предмет студій на рік 1978/79, чи які мали статися темою нарад, як спеціяльно актуальні. При накресленні трудности праці у діяспорі, яка впливає із малочисельности окремих гуртів у розкинених місцевостях В. Янів підкреслив ролю української християнської преси, як природного лучника. Саме у тій пресі можна порушити питання, які є призначені для студій на даний рік. Стан католицької преси у діяспорі викликав спеціяльне зацікавлення присутніх, зокрема тому, що в дискусії над звітом підкреслив генеральний секретар, що завдяки поширенню інформації про Унум Омнес українська спільнота змогла дізнатися про подробиці не тільки у Европі, але й у Австралії, Арґентині, Бразилії, З'єднаних Стейтах Америки, Канади.

Склалося так, що однією із дуже наголошуваних тем у сучасному католицькому житті є питання родини, як підстави суспільности, — родини, яка сьогодні загрожена. М. ін. на засідання підготовлено дуже докладну документацію (голоси різних форумів, на яких питання було дискутоване). Зреферуванню тих голосів присвячено наступну інформацію, тим більше, що на центральну тему майбутнього Синоду (загально) світового Єпископату передбачено саме питання скріплення спаяности родини. До цього Синоду мають підготовити матеріял національні єпископські конференції, і засідання доручило національним мирянським асоціяціям тісну співдію із тими єпископськими центрами. З українського боку можна було до питання докинути, що семінар соціопсихологічних дослідів при УВУ свого часу дуже основно розглядав питання традиційної родини на підставі аналізи літературних творів українських письменників. М. ін. три студії самого українського делеґата були вже опубліковані, і тепер варто б ще зібрати інші аналізи учасників семінара, зокрема дві знамениті аналізи покійного ред. мґра Олега Штуля-Ждановича. Ці матеріяли можуть бути предметом дискусії саме на нарадах нашого синоду. Звичайно, до видання текстів всіх матеріялів у окремому томі-збірнику були б потрібна поважніша сума грошей, алеж відгомін такої публікації і її документарна вартість про українську родину на тлі нашої духовости мали б для нас реальну вартість у міжнародних зв'язках.

Однією із тем 1979 року був Міжнародний Рік Дитини тією справою не потребували спеціяльно занематися наші християнські осередки, бо чимало уваги присвятили питанню наші загальні громадські організації, зокрема жіночі, парафіяльні школи тощо. Натомість треба у нас скріпити аналізу важливих пастирських документів, зокрема виступів Папи, — насамперед енцикліки „Редемптор гомініс", у якій стільки місця відведено проблемі людської гідности, так дуже знецінюваної у тоталітарних режимах...

Окремою точкою нарад була можливість скликування „реґіональних нарад",— на базі територіяльного сусідства (напр. південноамериканських) чи на підставі мовної спільноти (країни німецькомовні — Німеччина, Австрія, Швайцарія). Тут насувається одна ще можливість: спільна нарада — чи з'їзд представників екзильних груп народів переслідуваної Церкви. На місце такої зустрічі просто ідеально надається Мюнхен, і цю нагоду треба обов'язково використати, тим більше що тут була б підтримка не тільки нашого Екзархату, але й німецької Єпископської конференції.

Засідання рішило розбудувати дотеперішній неперіодичний Бюлетень на квартальник із систематичною інформацією про релігійну ситуацію у поодиноких країнах. Це рішення треба привітати, бо в Бюлетені було б місце для об'єктивної інформації про стан Церкви в Україні, а також можна б наголосити питання єдности української Помісної Церкви у екзилі. В. Янів в поворотній дорозі із Мадриду відбув засідання з Делеґатурою УВУ у Франції, яка вже в минулому чимало уваги присвятила саме релігійній проблематиці (симпозіюм спільно із Католицьким Інститутом у Парижі — і в його приміщеннях); на цьому засіданню порушено питання постійної інформації для Бюлетеня, а також можливості продовжувати „екуменічний діялог": коли сьогодні на Заході насамперед розглядається проблему зближення Католицької Церкви із Протестанськими, тоді з природи речі нашим завданням було б актуалізувати питання наближення до УАПЦ. Це зокрема дуже на часі в ході підготови до Тисячеліття Християнської України, що було також наголошене у звіті із діяльности УХР: воно повинно бути відзначене спільно!

Наступне річне засідання Ради Унум Омнес (1980 р.) має відбутися у Вашінґтоні (правдоподібно 4-5 жовтня) і до нього мали б ми змогу спеціяльно старанно підготовитися в зв'язку із тим, що в Вашінґтоні є Філія УКУ, в приміщеннях якої можна б відбути одну із нарад, чи запросити делеґатів на св. Літургію (при узглядненні можливости екуменічного молебня спільного із православним духовенством). Це тим більше, що українська делеґація бажає внести певні пропозиції поширення програми нарад річних зустрічей Ради, щоб вони не обмежувалися до адміністративних справ, але мали також якусь змістовну-медитативну частину. Наступні Загальні Збори Унум Омнес передбачено на 1981 рік — у Фатімі.

Делеґатів на окремій авдієнції прийняв місцевий Архиєпископ - Кардинал який запевнив, що Унум Омнес може рахувати на його повну підтримку. Зокрема він радів широко закресленими плянами вплівання мирян на цілість громадського життя своїх країн, навіть із політичним заанґажуванням для внесення

(Закінчення на стор. 4)

Мгр Слава Стецько виступила в Ню Йорку з політичною доповіддю

Ню Йорк, Н. Й. (в.л.) — У неділю, 30-го грудня 1979 р. тут у великій залі Українського Народного Дому успішно виступила з політичною доповіддю на тему „У боротьбі за розвал тюрми народів" мгр Слава Стецько, відома політична діячка, співорганізатор АБН за кордоном, член Української Делегації до ЦК АБН, керівник Пресового Бюра цієї антикомуністичної організації, редактор журналу „АБН Кореспонденс" і квартальника „Юкреніен Рев'ю" доповідач на численних антикомуністичних конференціях, що їх організує АПАКЛ, почесний член ОЖ ОЧСУ, співробітник багатьох газет і журналів.

Доповіді С. Стецько слухали понад 300 громадян. Мгр Славу Стецько представив присутнім проф. Семен Вожаківський, провідний діяч Організацій Українського Визвольного Фронту.

Прелеґентка поставила собі за завдання, як вказував наголовок її доповіді, вказати на шляхи і способи розвалу російської імперії, яка поневолює численні колись вільні народи і то в добі тотальної деколонізації у світі. Доповідачка пов'язувала зовнішньо-політичну працю з внутрішньо-українським життям, від зорганізованости і активности якого залежна успішна дія назовні.

Доповідачка розпочала свою доповідь від згадки про листа недавно засудженого на 6 років ув'язнення і 3 роки заслання українського письменника Олеся Бердника й інших українських активістів, що його вони написали до Об'єднаних Націй. Лист повністю був надрукований у „Свободі" у числі з 29-го грудня 1979 р. та інших українських газетах. Про те, що Україна є колонією Москви свідчать також Святослав Караванський і Ніна Строката-Караванська, які видвигали ті справи двократно — на пресовій конференції у Відні і Вашінґтоні, — заявила пані Стецько, звертаючи увагу, що в Україні є ще люди, які вірять у силу і спроможності ОН, хоча, на думку прелеґентки, ця міжнародна організація вже давно стала трибуною комуно-московських імперіялістів і їхніх прихильників. Захід у питанні поневолених Москвою народів інертний, — заявила прелеґентка, — і не використовує навіть Гельсінкського договору. „Чи Захід хоч однісіньке слово сказав, крім протестів еміґрантів, наприклад, в обороні засудженого Олеся Бердника, — запитувала пані Стецько, — таж він був засуджений частинно за приналежність до Гельсінкської групи?" Доповідачка твердила, що не слід боротися тільки за виконання Гельсінкського договору, який, до речі, ґарантує статус кво у Східній Европі і московські загарбання, в тому числі України, а за визволення українського й інших поневолених Москвою націй і побудову на руїнах московської імперії самостійних держав цих народів.

Переходячи до теми визвольних змагань в 1918-21 рр. і пізніше, аж до Акту відновлення української державности 30-го червня 1941 р., мґр Стецько висловила віру в український народ, в його моральну і духову силу та з підкресленням відмітила, під рясні оплески присутніх, що „ми імперію росіян розвалимо сьогодні чи завтра", а еміґрації слід допомогти наблизити цей день розвалу, мобілізувати світову опінію проти Москви, приготовляти світ до змін на Сході. На думку доповідачки це може робити кожний: політичні партії, яких, очевидно потрібно в українському житті, бо „ми живемо в демократичному світі", Українські Церкви, молодечі і студентські організації та кожний зокрема в який спосіб тільки спроможний. „Патріярхат не тільки церковна, але також національна проблема", — заявила пані Стецько і тому українській еміґрації треба активно підтримувати наші Церкви, бо „сила Українських Церков — це українська сила". Вона висловила переконання, що сильна і морально здорова еміґрація відкине, — як це раніше робила, коли Москва виступала з культобміном, — усі фальшиві ідеї, голошені ворогом і його слугами і візьметься за конкретну працю на усіх відтинках життя, бо світ, на її думку, числиться тільки із сильними і активними людьми і організаціями.

З'ясовуючи справи міжнародних конференцій, прелеґентка заявила, що українська активність на міжнародному форумі відкрила вікно для України в Азії.

Закликом до посилення зусиль на зовнішньому й усіх інших відтинках українського життя, закінчила мґр Слава Стецько свою доповідь.

Численні присутні взяли участь в запитах і дискусії. Слід зокрема відмітити виступ роф. д-ра Миколи Чировського, який звернув увагу на виїмково грізну міжнародну ситуацію, яка дуже легло може довести до вибуху Третьої світової війни. На таку можливість українці повинні бути готовими.

В імені присутніх прелеґентці подякував проф. С. Вожаківський. Вечір закінчився відспіванням пісні „Не пора".

У Буенос Айресі відзначено 50-річчя ОУН

Українська спільнота великого Буенос Айресу кількома святковими врочистостями відзначила 50-річчя ОУН та 20-річчя трагічної смерти Провідника ОУНр сл.п. Степана Бандери, які були переведені міжорганізаційним Святковим Комітетом, що складався зі таких організацій: Т-во „Просвіта", Спілка Української Молоді, Об'єднання Жінок Просвіти, Український Пласт, Союз Українок, Інформативно-Видавничий Інститут Союз Купців і Промисловців, Шевченківський Комітет, Педагогічна Громада, Братство Дивізійників, Леґіон Симона Петлюри, ДОБРУС, Т-во Сприяння УНРаді, Кооператива „Фортуна" і Кооператива „Тризуб", та Комітет діяв під протекторатом УЦРепрезентації.

Святочний апель молодечих організацій

Відзначення 50-річчяОУН та 20-річчя трагічної смерти Степана Бандери започатковано в суботу, 17-го листопада м.р., у домівці Пласту в Буенос Айресі, де відбувся Апель при громадній участі пластунів та сумівців, які взяли участь зорганізовано в одностроях та зі своїми організаційними прапорами.

Започатковано Апель національними гимнами — арґентинським і українським та запаленням „Ватри" вічного вогню, а його програмою проводили — сумівка Рузя Савчук та ст.пл. Юрій Федишин. Звернення до численно зібраної молоді виконав голова пластової старшини пл.сен. Ігор Василик, а Декалог Українських націоналістів прочитав сумівець Юрій Галатьо.

Головний Акт Апелю проведено за посередництвом сурми та двох пластових барабанчиків, які своїми ритмічними звуками викликали в рядах численно зібраної молоді піднесений бойовий настрій, що виструнчив всіх присутніх на „позір" і піднесенням Прапорів віддано пошану для всіх Борців, що склали своє життя в змаганнях за волю України.

Цей спільний виступ молодечих організацій був під кожним оглядом дуже успішний і треба сподіватися, що це дасть почин до затіснення дальшої їхньої співпраці у виховній акції для збереження національної індивідуальности виростаючих українських поколінь.

Величава Всеукраїнська зустріч у централі „Просвіти".

Другий успішний Акт цих відзначень відбувся у суботу, 24-го листопада м.р. у залі Народного Дому „Просвіти", що якраз тепер в грудні м.р. закінчив 25-річчя своєї діяльности і з цієї нагоди теперішня Управа „Просвіти" перевела цілковите відновлення як самої залі так і викінчення та удекорування другого поверху цієї домівки де тепер мають приміщення головний Секретаріят, Крайова Управа СУМ-ді та приміщення „Рідна Школа".

Для зустрічі-бенкету приготовлено не лише залю, але також була відповідно удекорована сцена, на якій споруджено алегоричний образ з прапорами, емблемою 50-річчя ОУН та бюстами провідників Е. Коновальця та С. Бандери, — відслоненням якої започатковано заповіджений бенкет. Програмою проводила сумівка Рузя Савчук, яка при допомозі гучномовців привітала та представила чільніших осіб, як рівнож вона заповідала окремі точки програми, які подавала вона в українській та еспанській — мовах.

За головним столом, крім Президії Комітету та голов і представників вищенаведених організацій, був також голова УЦР Володимир Котульський та представники нашої Церкви, — від Єпархії її Вікарій о. Г. Гарасимович та настоятель УАПЦеркви о. Степан Сергійчук. На покутті були також запрошені гості — генерал арґентинської армії Дон Томас Санчес Бустаманте з дружиною та журналіст Мартінез Кодо рівнож з дружиною і представники столичної преси. Окремо була поширена делеґація Союзу Купців та Промисловців, в яку входили піонер цієї організації Теодор Хомишин з дружиною та меценат наших балетних ансамблів Володимир Кметь з родиною, а також гості із-за кордому — п. Кокіль представник з Канади і гість з Каліфорнії А. Аврам.

Привіт та святкову доповідь виголосив В. Косюк, а дуже змістовну доповідь в еспанській мові виголосив журналіст Мартінез Кодо. Окремою точкою був привіт від голови проводу ОУН і АБН Ярослава Стецька, переданий на магнетофоній стрічці, що присутні приняли оваційно. Програма бенкету була дуже старанно підготована і закінчено її гимном еміґранта, наголошуючи його слова: „Далека Ти, а близька нам, Кохана Вітчино".

Посвячення пам'ятників Євгена Коновальця та Степана Бандери.

Головний Акт тих відзначень та відкриття Пам'ятників Провідників ОУН відбулося у неділю, 2-го грудня на просвітянській оселі „Веселка", де був величавий здвиг української спільноти з обширною релігійно-організаційною програмою що мала вигляд надзвичайної всеукраїнської маніфестації.

Уже о год. 10:30 ранку там відбулася Полева Архиєрейська Служба Божа, що її відправив Єпарх Владика Андрій при спеціяльно спорудженім Вівтарі та при асисті молодечих організацій в одностроях та їх організаційними прапорами. Вслід за тим відбулося посвячення бронзових погрудь св.п. основноположника ОУН, полк. Євгена Коновальця та його послідовника, провідника св.п. Степана Бандери, що їх посвятив Владика Андрій, який виголосив також глибоко змістовну проповідь.

Відкриття пам'ятників започатковано піднесенням прапорів, а вслід за тим були промови та привіти, присвячені тим подіям, що їх символізує Площа Слави, на якій двигнено пам'ятники — Командира Тараса Шухевича-Чупринки, Головного Отамана Симона Петлюри, полк. Євгена Коновальця та Провідника Степана Бандери, як основних Провідників визвольних змагань українського народу.

Після тих врочистостей, в нашій дільниці просторої оселі „Веселка" відбувся спільний обід, де рівнож відзначено пам'ять борців за волю нашої нескореної Батьківщини. На закінчення молодь розважалася споровими змаганнями, які продовжувалися до кінця дня, бо навіть погода була лаґідна та сприятлива.

Загально українська спільнота Буенос Айресу відзначила вищезгадані врочистості дуже величаво, вшановуючи культ Борців за самостійницькі права нашого народу.

М. Данилишин

Детройтська Метрополія вшанувала пам'ять композитора Володимира Івасюка

Дня 2-го грудня, м.р., у залі Українського Культурного Центру, в Воррені, Міч., відбувся вечір, присвячений пам'яті композитора Володимира Івасюка, якого в квітні м.р., жорстоко закатувало КҐБ на західньоукраїнських землях.

Вечір відбувся заходами місцевого Відділу ОЖОЧСУ який на цю каденцію очолює п-на Віра Куца. У вечорі взяли участь широкі кола українського громадянства, в тому поважна кількість молоді.

Вечір відкрила й ним проводила п-ні Катерина Потапенко. Доповідь про самого композитора виголосила п-ні Мирослава Ласовська-Крук, яка з дуже скупих інформацій зуміла створити цікаву життьову сильветку про життя й творчість композитора. Володимир Івасюк, уродженець зеленої Буковини. Походив з освіченої родини. Мати учителька, а батько письменник і викладач української мови і літератури на Чернівецькому Державному університеті. Не виключено, що серце композитора, вже в батьківському домі, запалало любов'ю до свого народу. Він залишив по собі багату музичну спадщину, яку зумів створити за час свого короткого, бо заледве 30-річного життя. Складав мелодії до українських пісень та творив свою власну музику, що була віддзеркаленням душі його народу. Творив виключно українську музику, а на пропозицію, укладати до російських пісень, відмовлявся. Це й було причиною його передчасної смерти з рук горезвісного КҐБ.

Друга прелеґентка, п-ні Дарія Рихтицька, на канві минулого змалювала теперішній стан на Україні, де ведеться героїчна боротьба українського народу проти окупанта. Дальше вона цитувала уривки з найновішої поетичної творчости з України, в якій працівники пера висказують глибокий жаль з приводу передчасної смерти композитора.

У мистецькій частині вечора організатори дали змогу присутнім познайомитись зі зразками музичної творчости композитора. Оля Денисенко і Маріянна Джозвяк, члени місцевої Капелі Бандуристок, при музичному супроводі членів молодечої оркестри „Каменярі", а саме братів Андрія і Юрія Стасівих та Мирона Скорупи, з глибоким відчуттям відспівали такі улюблені пісні, як: „Червона Рута", „Водограй" та „Я піду в далекі гори", а які публіка сприймала рясними оплесками.

Сцену прикрашено портретом композитора Івасюка, роботи молодого мистця Володимира Грушкевича, а побіч нього відніли фотографії із багатолюдного похорону.

Відспіванням „Не пора, не пора"... цілої авдиторії закінчено цікаву та культурну програму вечора.

По закінченні програми пані з ОЖОЧСУ гостили присутніх кавою і солодким, чим дали змогу в приємній і милій атмосфері дальше продовжувати вечір. Вечір цей був тим більш приємним, бо відбувся він у власному домі, який збудовано з ініціятиви Організацій Українського Визвольного Фронту, який несповна рік тому передано в користування українській громаді.

Було бпобажаним, щоб такі культурні вечори відбувались частіше, бо вони причиняються до пожвавлення нашого громадського життя, а саму громаду активізують в боротьбі за права українського народу до волі.

Микола Кавка

ВОРРЕН КРИСТОФЕР...

(Закінгення зі стор. 1)

Воррен Кристофер, на пресовій конференції, яка відбулася після засідання НАТО, заявив, що поодинокі делегати, видвигаючи справу Олімпіяди, казали, що ледве чи Совєтський Союз є відповідною країною, щоб така Олімпіяда в ній відбувалася. Багато делеґатів звертали увагу на публічну опінію, яка у цій справі повинна бути вирішальною. Голляндія, Західня Німеччина, Норвеґія, Австрія і Канада вже висловились за зміною місця Олімпіяди, а саме до Монтреалю чи Мюнхену. Деякі дипломати, які два тижні тому були проти бойкоту Олімпіяди, сьогодні міняють свою думку знаючи, що Олімпіяда є дуже вразливою справою для СССР.

Кристофер думає, що Совєтський Союз дуже відчує відмову европейських країн продавати йому технологічне знаряддя, бо крім високоякісних комп'юторів, країни НАТО здержать продаж також інших виробів і виготовлять список тих речей, які не можна буде доставляти до СССР.

Кристофер, який перебуває вже два тижні в Европі, зустрічався ще з міністрами закордонних справ Західньої Німеччини, Франції, Великої Британії та та Італії та відбути наради теж з іншими політичними діячами членських держав НАТО.

СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — У суботу, 19-го січня ц. р., о год. 9-ій вечота тут в Українському Народному Домі при 140 Проспект евеню відбудуться заходами Українського Спортово-Виховного Товариства „Чорноморська Січ" — традиційні спортові вечерниці. Грає оркестра „Іскра" з Йонкерсу. Буфет в заряді пань.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ...

(Закінгення зі стор. 1)

ми із присутніми на різні теми. Треба відмітити рівнож цілий ряд дискутантів, які ставили різні питання. Голова АНТШ д-р Я. Падох запропонував, щоб в майбутньому історичні конференції організувати при співучасти НТШ і УВАН.

Друга англомовна сесія відбулася у неділю, 30-го і була присвячена проблемам термінології і періодизації Східньо-Европейської історії. Проводив сесією проф. Любомир Винар, а з доповідями виступили: професор Роман Сербин, який говорив про історичний міт перенесення центру київської Руси до Москви на фоні історичної періодизації, професор Орест Субтельний поділився думками про питання „Кризи XVII стол." в Східній Европі на тлі періодизації і аналізи революційних рухів даної доби і проф. Юрій Кульчицький виголосив доповідь на тему представлення історії Східньої Европи в американських історичних підручниках. Коментатором був професор Анджей Камінскі. Сесія пройшла успішно, хоча деякі теми дещо виходили поза рамкову тематику панелю.

Назагал можна ствердити, що всі імпрези УІТ відбулися успішно і історики мали змогу не лише зміцнити свої зв'язки з американськими і канадськими дослідниками, але також зустрінутися з українською громадою. УІТ, яке є афільоване з Американською Історичною Асоціяцією часто виступає на неукраїнських наукових конференціях і з'їздах і тим безпосередньо причиняється до популяризації української історичної тематики. З нагоди 15 річчя Українського Історичного Товариства плянується відбути зустріч з українськими громадами по більших містах в Америці і Канаді.

50-річний ювілей ОУН у Міннеаполісі

„Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї!" Під таким кличем члени і прихильники Організації Українського Визвольного Фронту ОУН Міннеаполісу і Сейнт Полу відзначили 50-річчя боротьби Організації Українських Націоналістів за Українську Соборну Державу.

На цих урочистостях були присутні дорогі гості з Европи, — прем'єр Уряду відновленої Української Держави в 1941 році, голова проводу ОУНр, президент ЦКАБН, член екзекутиви ВАКЛ, АПАКЛ Ярослав Стецько.

Програму ювілейних святкувань, які відбулися 24-го і 25-го листопада м.р., підготовив комітет, що його очолив голова 19-го Відділу ООЧСУ п. Володимир Лісович, його заступник — голова осередку СУМ-А ім. гетьмана Івана Мазепи в Міннеаполісі Володимир Вдовичин, — і члени: проф. д-р Володимир Анастас, Дмитро Мандибур, інж. А. Гноєвий, Іван Машталір і В. Сас.

Святкування започатковано в суботу ввечері бенкетом в гарно прибраній залі Українського Дому. На сцені під золотим тризубом видніла велика емблема ОУН у чорно-червоних кольорах, — по одній стороні синьо-жовтий прапор, — по другій чорно-червоний з датами 1929-1979 років.

Понад 200 осіб привітали, стоячи, оплесками дорогих гостей, — п. Ярослава і мгра Славу Стецьків, які зайняли почесні місця за президіяльним столом.

Голова Святочного комітету п. Володимир Лісович відкрив святкування, привітавши присутніх та подаючи в загальному короткі зауваги про боротьбу ОУН. Дальше ведення програми передав всіми шанованому проф. д-р Володимирові Анастасові, який з черги попросив о. прот. Михайла Кудановича провести молитву.

Вечерю, що її приготували пані, об'єднані при Українському Домі, подавали до столів юні сумівки. Після вечері господар вечора проф. Анастас представив осіб за президіяльним столом і наших дорогих гостей голову ОУН п. Ярослава і мгра Славу Стецьків, вшановуючи яких, юні сумівки виконали танок з рушниками, а на закінчення наймолодші сумівці Катря Бринь і Марко Підгайний, за українським звичаєм подали гостям хліб і сіль. Опісля проф. Анастас представив дорогих і почесних гостей, подавши коротко їх заслуги в їхній всегранній, повній небезпек але ефективній, праці, та попросив п. Ярослава Стецька до слова. Повстанням з місць та довготривалими оплесками привітали присутні гостя.

Основною думкою доповіді п. Я. Стецька, було це що Україна бореться і воює найперше за Самостійну Соборну (ні від кого незалежну) Українську Державу, українського народу. Прелегент також сказав, що нас Гельсінкські угоди не задовольняють, якби навіть і були виконувані, бо там не говориться про ліквідацію московсько-большевицької імперії і побудову вільних і незалежних держав, а тільки про полегшення для поневолених Москвою народів.

Після доповіді, що її присутні прийняли довготривалими оплесками, виголошено і відчитано привіти як від місцевих організацій, так і від деяких центральних осередків. Від жіноцтва при Українському домі тепло привітала голова жіноцтва п-ні Галина Свіницька, від Українського дому — п. Дмитро Мандибур. Члени ТУІА, хору „Дніпро", ТОП-ОДУМ, СУА прислали письмові привіти.

Мгр Слава Стецько в короткій інформативній доповіді з'ясувала працю, що її вона виконувала і виконує як член ЦК АБН і редактор журналу АБН, Европейської Ради Свободи та ВАКЛ. Рівнож вона вияснила, що собою означає Фонд Оборони України і закликала до пожертв на той наразі нерухомий фонд, щоб його довести до одного мільйона долярів.

У концертовій частині взяла участь усім відома в Міннеаполісі і поза ним співачка, меццо-сопрано п-ні Зоя Семенець, яка при акомпаніяменті п. М. Боімової виконала: „Цвітуть осінні тихі небеса", муз. О. Білаша, та „Києве мій" муз. І. Шамо. Співачку за її гарний спів присутні обдарували доброзичливими оплесками.

Танцювальний ансамбль СУМ-А, під керівництвом п. Л. Белл та музичного керівника інж. Евгена Карп'яка, виконав дуже гарно декілька українських народних танців. Опісля всі відспівали „Ще не вмерла Україна", закінчуючи перший день святкувань.

Наступного дня, у неділю, 25-го листопада п. Ярослав Стецько і мгр Слава Стецько відвідали українські церкви, католицьку і православну, а по полудні о 4-ій год., взяли участь в Академії, присвяченій 50-річчю ОУН. Залю української дому заповнила українська патріотична публіка. Академія розпочалась відіграванням американського гимну, що його виконала п-ні Кіра Царградська, а потім Таня, Христя і Роксана Еллїоти продеклямували вірш „Рідний край" Г. Чупринки.

Програмою проводив інж. А. Гноєвий. Під час відкриття він привітав присутніх, попросивши хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять поляглих Борців за волю України. Відтак представлено дорогих гостей, попросивши головного доповідача п. Ярослава Стецька до слова.

Голова проводу ОУН пройшов у своїй доповіді 50-літній шлях боротьби Українських Націоналістів, започаткований 50 літ тому на Віденському Конгресі. Великі жертви понесли лави воюючої України в роках 1929-1939 під польською і большевицькою окупаціями в підпільній боротьбі. Проголосивши 1941 року відновлення Української Держави, ОУН стала до одвертої двофронтової боротьби проти бронзової Німеччини і червоної Москви, створивши Українську Повстанську Армію, яка під проводом ген. Чупринки своєю боротьбою і хоробрістю доконувала чуда. УПА боролась аж до 1953 року, коли знову мусіла перейти в підпілля. Після Другої світової війни ОУНр очолив сл.п. Степан Бандера, якого Москва знищила 1959 року, але не знищила ідеї, які несли і несуть сьогодні члени ОУНр і на Україні і поза нею, — сказав прелегент.

У мистецькій частині програми вечора сумівка Віталія Бринь відіграла на скрипці концерт у соль мінорі, муз. Вівальді, при акомпаніяменті п-ні Кіри Цареградської. А тоді сумівка Христя Еллїот продеклямувала вірш „Наша Україна" Карпенка-Криниці, а хор ООЧСУ — СУМ-А під диригентурою інж. Евгена Карп'яка і при фортепіяновому супроводі п-ні Ирини Кушнір, відспівав: „Вперед" Недільського і „Виростеш ти, сину" Пашкевича. Жіночий хор, вшановуючи пам'ять замордованого КГБ Володимира Івасюка, відспівав пісню, ним скомпановану, „Червона Рута". Відтак хор відспівав, — „Геть вороги з України" Гнатишина та „Слава Героям" Сметана.

Закінчуючи святкування, хор разом з присутніми на залі відспівали український національний гимн.

Пан Ярослав Стецько та мгр Слава Стецько мали пресове інтерв'ю, яке було подано в пресі. Деякі відомості це появляться в січневому виданні місцевої газети.

інж. Ярослав Карп'як
секретар 385-го Відділу УНСоюзу.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УАСТ „ЛЕВИ" ЧІКАГО — ПЕРШУНОМ ГРУПИ „СИНІХ" — ВІЦЕЧЕМПІОНОМ ВИЩОЇ ДИВІЗІЇ

УАСТ „Леви" Чікаго закінчили осінні розгривки копаного м'яча і здобули першенство групи „Синіх" Вищої Дивізії у стейті Іллиной. Тоді, коли у весняному сезоні „Леви" у 8-ми змаганнях програли одні і здобули 14 точок, то у осінній рунді програли два і ремісували три, у висліді яких здобули тільки 9 точок. До цього причинилася сильніша компетиція осінню та послаблення дружини „Левів" з причини відходу молодих змагунів на університетські студії. Усе ж таки загальний здобуток — 23:9 точок і 41:16 відношення голів дало „Левам" перше місце в групі „синіх". У фінальних змаганнях за першенство Вищої Дивізії з першуном групи „червоних" — „Хорвати", „Леви" програли вислідом 0:4 і таким чином здобули звання віцечемпіонів.

В осінній рунді розгривок гри „Левів" закінчилися такими вислідами:

„Леви" — Лайтінг — 2:1; Спарта — 0:2; Кікерс — 2:1; Іґелс — 1:1; Ґрін-В-т — 2:1; Хорвати — 2:2; Р.В.Б. — 1:2; Марунс — 1:1;

Кінцевий показник табелі гор групи „Синіх" Вищої Дивізії:

	гор	точок	голів
1. УАСТ „Леви"	16	23:9	41:16
2. Кікерс	16	22:10	38:21
3. Іґелс	16	16:16	21:30
4. Ґрін-Вайт	16	11:21	23:34
5. Лайтінг	16	11:21	16:37
6. Р.В.Б.	16	7:25	27:54

Резерва УАСТ „Леви" здобула у 16-ти змаганнях 20 точок (відношення голів — 29:18), у висліді чого зайняла друге місце і таким чином теж стала віцечемпіоном.

ШАХИ

УАСТ „ЛЕВИ" — „ІҐЕЛС" — 4:2

У суботу, дня 20-го жовтня м.р. шахісти „Левів" під проводом ланкового — М. Гамульця започаткували шаховий сезон товариськими змаганнями з польською дружиною „Іґелс". Змагання на 6-ти шахівницях відбулися в домівці „Левів", у яких поодинокі шахісти „Левів" здобули такі висліди:

1. Турянський (Леви) — Ґалла — 1:0;
2. Кочмар (Леви) — Чернецкі — 1/2:1/2;
3. Маркевич (Леви) — Фльор — 1/2:1/2;
4. Модрицький (Леви) — Булінскі — 0:1;
5. Гамулець (Леви) — Вавішевич — 1:0;
6. Остапчук (Леви) — Каліновскі — 1:0;

Роман Б. Припхан

30-РІЧЧЯ УАСТ „ЛЕВИ" ЧІКАГО

Дня 8-го грудня м.р. УАСТ „Леви" відзначили свій 30-ти річний Ювілей діяльности у великому Чікаго. З тієї нагоди в цьому дні о год. 6-ій вечора, в залі церкви св. Йосифа при вул. 5.000 Н. Камберленд, розпочалися врочистості коктейлем а пізніше відбулася бенкетова вечеря і забава при звуках оркестри „Веселі Часи" під керівництвом І. Стецева.

СТ „УКРАЇНА" МОНТРЕАЛЬ ВІДЗНАЧИЛО СВІЙ 30-ТИ РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

Дня 17-го листопада м.р. закінчило свої святкування 30-річної праці славне в Канаді СТ „Україна" Монтреаль, перша дружина якого свого часу здобула звання віцечемпіонів, а пізніше чемпіонів цілої Канади.

Ювілейний бенкет і велика забава відбулися в Домі Молоді при вул. 3370 Бобійн. До танцю пригравала оркестра „Веселі Часи" з Чікаго. В цьому ювілейному році зокрема відзначилася знову І-ша дружина копаного м'яча, що на протязі сезону очолювала показник табелі гор, ідучи від перемоги до перемоги. Найвизначнішими змагунами дружини виявилися: Михайло Кондро (воротар), Петро Міхайловіч — король стрільців дружини і „Прі-Експенс Дивізії", Слободан Міхайловіч, Євген Головка, Іван Головец, Дмитро Зельман і Александер Даґенейс.

МОСКВА ВИКОРИСТОВУЄ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

вторгнулися до Афганістану, напевно є й українці та інші неросіяни. Вони до цього примушені силою і Україна не відповідає за злочини Москви. Та нас болить те, що на наші перестороги — не вірити обіцянкам Москви і договорам з нею — не зверталося уваги. Тепер, в обличчі нової агресії Москви, ми можемо пригадати Заходові ці наші перестороги. Та не тільки це: ми можемо й повинні сказати світові, що якщо він і далі буде засліплений, то це може для нього скінчитися трагічно. А тому — чи не час уже скрізь на Заході перестати нехтувати інтересами поневолених Москвою народів й справді, а не тільки рідкими резолюціями чи платонічними заявами, допомогти цим народам в їх боротьбі проти московського імперіялізму. Бо ця наша боротьба йде на користь також ще вільним народам Заходу.

Пам'яті Лева Куделі — громадянина і патріота

Бл. п. Лев Куделя

У ніч з 17-го на 18-го листопада м.р., в одному з нюйоркських шпиталів, на 65-му році життя помер внаслідок недуги серця у повноті духово-творчих сил — друг, зразковий громадянин і патріот — Лев Куделя. Жалоба й скорбота по незаступній і передчасній втраті одного з рідких у наш час носіїв людських і національних чеснот і ідеалів, — по Левові Куделі, — була спонтанно масова й соборницька.

У похоронному заведенні в Асторії, куди дозд не зовсім вдалий, у пізніх вечірніх годинах 20-го листопада, зібралася велика засмучена українська громада, понад 300 осіб з усіх сторін Великого Ню Йорку, щоб віддати Покійному останній поклін.

Бл. п. Лев Куделя був також і взірцевим християнином, бо аж три душпастирі з нюйоркських православних храмів — протопресвітер о. І. Ткачук і протоієрей о. Базилевський та о. С. Непрель в соборному чині відправляли Панахиду.

У середу, 21-го листопада, не дивлячись на робочий день, катедра св. Володимира на 86-ій вулиці на заупокійній Службі Божій і відпіванні була вщерть виповнена людьми.

Велика кількість осіб з Ню Йорку та з околиць прибула також до місця вічного упокоєння Небіжчика, до Українського Пантеону при Свято-Андріївському храмі в Савт Бавнд Бруку. По завершенні похоронних обрядів вдова Раїса Куделя та син Роман запросили учасників похорону до місцевої залі на поминальну тризну. Багато з промовців висловили вдові п-ні Раїсі та синові Романові кондоленції з приводу передчасної втрати мужа та батька.

На відзначення 40-го дня відходу Лева Куделі від земного життя у засвіті п-ні Раїса Куделя із сином замовили заупокійну Літургію на неділю, 30-го грудня у катедрі св. Володимира на 82 вулиці.

І знову храм, як і в попередніх відправах, був виповнений соборницькою християнською громадою. Зворушливо співав катедральний хор під диригентурою проф. В. Завітневича. Настоятель св. Володимирської катедри протоієрей о. В. Базилевський у короткій проповіді висловив 'слова признання для Небіжчика, а потім на доручення Раїси Куделі запросив присутніх у церкві до церковної залі для відзначення поминальної урочистости.

Знову у церковній залі вражала велика кількість присутніх, явище, що буває тільки при великих святах. Протоієрей о. В. Базилевський уділив благословення для поминальної трапези, а всі присутні проспівали „Отче Наш" і „Вічна пам'ять".

По закінченні трапези відкрилася світська відправа, присвячена пам'яті Л. Куделі.

Про загальне життєвське тло та риси й прикмети, властиві Левові Куделі, розповів представник духовоідейного середовища, до якого належав Небіжчик. Ось слова промовця: „Лев Куделя уродженець невід'ємної землі української — Волині, землі оповитої легендами і геройською славною минулого — Хмельниччини, Гайдамаччини, Коліївщини. Це все поклало духово-ідейні відбитки й снагу на душу і світогляд молодого Лева. Все життя був заполадливим учнем та жертвенним працівником на народній ниві. Поривом духа та ідеї належав до того нового покоління месників та неофітів, у яких у житті маршем та гимном було: „Як щасливі ми, що нам не дано до 20-го року прожить".

Збігом обставин II світової війни опинився у німецькому полоні. Звідтіля звільнившися, з головою пірнув і віддався культурній й господарській праці для свого краю. Ще з ранніх юнацьких років під польською окупацією, з ідейного поклику вступив до лав ОУН, в якій жертвенно і з риском у підпіллі працював для добра свого народу у весь період ворожих окупацій, а пізніше в Европі і ЗСА, стоячи на варті зразкового члена протягом більше 40 років.

Завдяки його вродженим чеснотам українське суспільство наділило його безмежним довір'ям, тому й в різних ділянках нашого організованого життя посідав провідницькі становища: безперервно низку років був членом Дирекції Української Православної Федеральної Кредитової Кооперативи, а останньо керівником його виконавчого бюра, многократно був членом ЦУ ОДВУ та його генеральним секретарем, був одним з ініціяторів створення СВУР'у (військових ветеранів) тощо.

Для нашого середовища ОУН — ОДВУ, він завжди був зразковим громадянином і патріотом, а рівнож зразковим мужем, батьком та дідунем.

Його відхід від нас є незаступимий. Але ми будемо прямувати вперед, взоруючись на його кращих принципах".

Від Парафіяльного Уряду катедри св. Володимира промовляв голова Уряду Іван Куравський, відзначивши невтомність і жертвенність Небіжчика на всіх щаблях церковно-адміністративної мережі. З щирими спогадами про Небіжчика виступив в імені місцевої української громади та Української Федеральної Православної Кредитівки д-р В. Богданів, подаючи приклади прикмети Лева Куделі для розбудови многогранного українського суспільно-національного життя. Наприкінці цієї довгопам'ятної тризни виступила пані Раїса Куделя із словами подяки о. настоятелеві, всьому хорові на чолі з проф. В. Завітневичем та всім доброчинцям, що спільно у молитвах облегшували її скорботу. Пані Раїса промовила до всіх, що вона заскочена такою великою кількістю присутніх людей на всіх відправах, що вона зворушена їх співчуттям і розрадою та що цей вияв симпатії від соборної української громади буде непромінальним моральним пам'ятником вдячности для Небіжчика та всієї родини.

П. Байбак

НАРАДИ МІЖНАРОДНОЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

духа толеранції й християнської етики у політичне життя.

Еспанська Асоціяція, як господар, запросила учасників на спільну вечерю в одніім з характеристичних для Мадриду приміщень, і саме ця зустріч чимало спричинилася до індивідуальних зв'язків, тим більше що наради були ведені доволі інтенсивно і мало тільки залишалося на розмови, в яких можна було поглибити проблеми, порушені в офіційних нарадах.

Ще більше до взаємного зближення спричинилася спільна прогулянка до історичних місць Еспанії: історичного Ескоріялю, який за задумом основника — Филипа II — мав мати величну святиню, як палату Божу, а біля неї „стайню" для імператора. Церква справді монументальна, хоч і в певному змислі строга, достосована до дещо „казармових" величезних бльоків палати. Дальшим етапом кінцевої поглядки була „долина каїдів" — тобто долина поляглих у великій горожанській війні, заслуги яких сьогодні забувається, але які врятували Еспанію перед червоним тоталітаризмом, який ще й перед приходом до влади визначився жорстоким переслідуванням Церкви, жертвою якого впали поморд овані сотні священиків. Мавзолей монументальних розмірів, але вбудований в імпозантний масив суворої Ґвадаррами одночасно справляє враження стриманости, певної скромности у сірізні диких скель.

Спільних кілька годин ще більше зблизили учасників, які роз'їздилися збагачені різними планами, із бажанням спричинитися до побудови організації, що щораз більше набирає значення у міжнародних колах католицького світського Апостольства.

Звичайно, перебування у Мадриді годилося використати ще й у інший спосіб: до зустрічі із малою, але дуже ідейною українською колонією.

Як оплату річної вкладки від довгих років запевнює „Провидіння", так знову у кошти дороги перейняв і цим разом Апостольський Екзарх у Німеччині, Владика Платон Корниляк, який виявив багато зрозуміння для утримування міжнародних зв'язків. Було б дуже бажаним, щоб інші Владики спричинилися в інший спосіб до утривалення української позиції на цьому важливому міжнародному терені: одноразовим датком на потреби цієї Централі; їхніх жест з одного боку міг би статися прикладом для інших національних спископських Конференцій, але автоматично скріпив би значення української присутности у міжнародному світі вивом зрозуміння для спільної акції, скерованої на добро цілої Церкви.

Знову ж архів УХР і надальше збиратиме пильно всі інформації української преси із зідомленням про нашу „презенцію" в житті Вселенської Церкви. Переслані матеріяли до секретаріяту Унум Омнес краще ніж слова і звіти говорять про українську організацію і мирянського життя у діяспорі: український католицький щоденник і десятки тижневиків викликали справжнє (насамперед здивування) признання для впертої праці нашого загалу, а зокрема високо була оцінена постава неконфесійної (загальногромадської) преси, яка виявила чимало зрозуміння для зусиль українського мирянського середовища. Зайвий раз можна було переконатися, як то тільки збірним зусиллям цілої спільноти можна дійти до зміни наставлення чужого світу до нас, як народу. Алеж це повинно тільки скріпити наші зусилля, щоб не вдовольнятися малим.